

tidligere Standpunkt enhver Berettigelse under de nuværende Forhold.

Men ogsaa det ærede Medlem Hr. Korsgaard har skarpt kritiseret Kulindkøbene, og den Kritik, der er fremkommet fra det ærede Medlem, vil jeg gerne se under en noget anden Synsvinkel. Han har nemlig, saa vidt mig bekendt, ikke været blandt dem, der under den vanskelige Brændsels-situation i Forsommeren 1920 rejste nogen Agitation mod Regeringen, fordi den ikke gjorde sig Anstrengelser for at skaffe Brændsel til Landet. Men alligevel synes jeg, han har Uret i sin Kritik, idet disse Indkøb selvfølgelig maa ses i Belysning af den Situation, der forelaa, da Indkøbene blev gjort, og ikke i Belysning af Forholdene paa Kulmarkedet, som de nu er. Og hvordan var nu Forholdene i Begyndelsen af Finansaaret 1920—21? Se, i det foregaaende Finansaar, 1919—20, det sidste, for hvilket den radikal-socialistiske Regering havde Ansvaret, havde man købt meget store Kvanta Kul, langt større end dem, der blev købt i Finansaaret 1920—21. Ved Udgangen af Oktober 1919 havde Statsbanerne en Beholdning paa ca. 179 000 t Kul, og desuden havde man i Ordre paa Kontrakt til Levering inden 1. April 1920 i alt ca. 350 000 t. Med andre Ord, Statsbanernes Reservebeholdning og Indkøb til Dækning af det løbende Forbrug androg pr. 1. November 1919 ca. 529 000 t eller 76 000 t mere, end derer købt i Finansaaret 1920—21. Hvis Statsbanerne havde faaet de Kul, som der i Aaret 1919 var kontraheret om af den radikale Regering, havde man pr. 1. April 1920 haft en Reservebeholdning paa 365 000 t eller et Kvantum svarende til et helt Aars Forbrug. Jeg bebrejder ikke den radikale Regering, at den havde gjort saa store Indkøb, tværtimod, det vilde have været en Lykke for os, om vi under de meget vanskelige Forhold i Foraaret 1920 havde haft denne Reservebeholdning. Vi havde da ikke været i den Tvangssituation med Hensyn til Kulindkøb, som vi faktisk var, da den nuværende Regering traadte til. Jeg bebrejder, som sagt, ikke den radikale Regering, at den havde købt de mange Kul, men jeg bebrejder den, at den ikke alvorligt paalagde Statens Kulforde-lingsudvalg, der fordelte Tonnagen til Hjemførsel af Kul, at sørge for, at ogsaa Statsbanerne fik Skibe til at faa en større Del af de Kul, der var købt i England, ført her til Landet. Det forsømte imidlertid det ærede Medlem Hr. Rode, under hvem Kulforde-lingsudvalget sorterede, og derfor var vi saa slet forsynet med Kul i Foraaret 1920. I Oktober, November, December 1919 fik

Statsbanerne overhovedet ikke tildelt nogen Tonnage til Hjemførsel af Kul; i Januar, Februar og Marts meget lidt. I disse 6 Maanedere var der af Fragnævnet tildelt Tonnage til Hjemførsel af ca. 612 000 t Kul, og af disse fik Statsbanerne kun Tonnage til i alt 35 000 t. Af de amerikanske Kul, der var købt i 1919—20, i alt 135 000 t, fik vi kun leveret en Trediedel, idet man i Amerika ikke kunde effektuere alle de store Kulorder fra Europa. At hele denne Udvikling af Kulsituationen i 1919 maatte spille en meget betydelig Rolle for Statsbanerne ved deres Kuldistributioner i 1920, synes mig ganske indlysende, og det saa meget mere som Situationen med Hensyn til Kulforsyningen var langt mere alvorlig i Forsommeren 1920 end nogen Sinde tidligere. Havde Statsbanerne paa dette Tidspunkt haft en stor eller endda en blot nogenlunde forsvarlig Reservebeholdning, havde man været helt anderledes frit stillet i sine Dispositioner, end Tilfældet var, saa kunde man have ventet og set Tiden an, eller man kunde have købt mindre Kvanta, og man havde ikke haft nødt til at købe store Beholdninger til høje Priser. Nu var Forholdet det, at man baade skulde købe til Dækning af det løbende Forbrug og søge at faa opsamlet en Reservebeholdning; man skulde købe i Amerika, fordi man i Forsommeren 1920 praktisk talt ikke kunde faa Kul fra England, og man maatte købe med det foregaaende Aars Erfaring for Øje, en Erfaring, der viste, at man fra Amerika ikke havde faaet mere end en Trediedel af de Kul, der var købt. Og det var en Erfaring, som Statsbanerne ikke havde været ene om at gøre.

Men der var jo heller ingen, som kritiserede den Gang. Kritikken kom først langt senere, ved Slutningen af Aaret 1920, da Forholdene paa Kulmarkedet, efter den første engelske Kulstrejkes Ophør, skiftede lige saa pludselig som uventet. Alle disse Forhold synes jeg ikke det ærede Medlem Hr. Korsgaard har genkaldt i sin Erindring, før han fremsatte sin Kritik. Og samtidig maa man huske paa, at Statsbanerne ikke blot skulde lægge forretningsmæssige Synspunkter til Grund for deres Indkøb, de havde tillige Forpligtelse til at handle saaledes, at der ikke kunde blive Fare for, at Transportmidlerne her i Landet svigtede af Mangel paa Kul. Jeg maa maaske have Lov at minde det ærede Medlem Hr. Korsgaard om, at Folk, hvis Indsigt og Forretningskyndighed han utvivlsomt sætter overmaade højt, saa sent som i Juli 1920, paa et Tidspunkt, da Statsbanerne havde købt langt den overvejende Del af de saa